

Sygn. akt I CSK 1963/22

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

w sprawie z powództwa I. P.
przeciwko K. Ż.
o uznanie za niegodnego dziedziczenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 listopada 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze
z dnia 15 grudnia 2020 r., sygn. akt II Ca 458/20,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną;**
- 2. zasądza od I. P. na rzecz K. Ż. kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka I. P. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze, uwzględniającego apelację pozwanej K. Ż. w sprawie o uznanie za niegodną dziedziczenia.

W skardze kasacyjnej jako wartość przedmiotu zaskarżenia podano kwotę 50 000 zł. Wartość przedmiotu sporu wskazana w pozwie wynosiła 30 000 zł, a wartość przedmiotu zaskarżenia w apelacji wniesionej przez pozwaną – 50 000 zł. W toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji nie zaszły zdarzenia uzasadniające taką zmianę wartości przedmiotu sporu, a w konsekwencji – wartości przedmiotu zaskarżenia.

Na skutek wezwania skierowanego do skarżącej przez Sąd Okręgowy, a zmierzającego do wyjaśnienia powyższej rozbieżności, powódka podniosła, że wskazanie w skardze kwoty 50 000 zł wynika z faktu uprzedniego oznaczenia w ten sposób wartości przedmiotu zaskarżenia w apelacji strony przeciwnej. Nadto podniesiono, że Sąd drugiej instancji zaakceptował tę wartość, o czym świadczy wysokość pobranej opłaty od apelacji oraz treść rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu.

Zgodnie z art. 398² § 1 zd. 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych – niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Tymczasem w przedmiotowej sprawie, która ma charakter *stricte* cywilny, wartość ta wynosi 30 000 zł.

Choć skarżąca jako wartość przedmiotu zaskarżenia podała kwotę 50 000 zł, to nie uczyniła tego skutecznie. Określenie wartości przedmiotu sporu następuje bowiem według sumy właściwej w chwili wniesienia pozwu i tak określona wartość pozostaje niezmienną do końca postępowania, chyba że nastąpi zmiana powództwa pociągająca za sobą zmianę wartości przedmiotu sporu. Dotyczy to także postępowania kasacyjnego (por. post. Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2016 r., III CZ 46/16).

Sąd Najwyższy nie jest związany wskazaną przez strony wartością przedmiotu zaskarżenia i może dokonać jej sprawdzenia na podstawie akt sprawy, z pominięciem zasad określonych w art. 25 i 26 k.p.c. Sprawdzenie jest niezbędne wówczas, gdy od tej wartości zależy dopuszczalność skargi kasacyjnej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 marca 2015 r., III CSK 419/14). Z tego względu pominięcie przez Sąd Okręgowy błędnego wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia w apelacji nie mogło mieć znaczenia dla sprawy; rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów, jeżeli strona uważała je za błędne, podlegało zaskarżeniu na

odrębnych zasadach, natomiast nadpłacona opłata od apelacji podlega zwrotowi w odpowiedniej części.

Skarga kasacyjna była więc niedopuszczalna z uwagi na art. 398² § 1 k.p.c., wobec czego powinna być odrzucona już przez Sąd drugiej instancji na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. Jako że zaniechał on tej czynności, to skarga podlegała odrzuceniu przez Sąd Najwyższy zgodnie z art. 398⁶ § 3 k.p.c. O kosztach orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, ich wysokość ustalając na podstawie § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398⁶ § 2 k.p.c. i art. 398² § 1 k.p.c., należało orzec jak w sentencji.

[as
aŃ]